

Quickscan Natuuronderzoek

Van Bevervoordestraat 17 in Gelselaar

Dit rapport is gedrukt op
100% FSC-papier

januari 2023
rapportnummer: 221640

ECOCHORE
NATUURTECHNIEK
INVENTARISATIE, ADVISERING & ONTWIKKELING

Colofon

Titel:
Quickscan Natuuronderzoek
Van Bevervoordestraat 17 in Gelselaar

In opdracht van:
Dhr. [redacted]
[redacted]
[redacted]

Uitgevoerd door:
Ecochore Natuurtechniek
Ruiterweg 8
7152 DE EIBERGEN
T 0544-350297
M 06-15904121
E info@ecochore.nl
I www.ecochore.nl

Auteur: [redacted]
Collegiale toetsing: [redacted]
Veldwerk: [redacted]

Datum: januari 2023
Status: definitief
Foto voorzijde: huismus, gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en gerooide tuin

Correspondentie door Ecochore Natuurtechniek vindt uitsluitend plaats op digitale wijze of op FSC/PEFC gecertificeerd papier.

Ecochore Natuurtechniek is aangesloten bij Samenwerkingsverband Ecologie: www.ecochore.nl

INHOUD

1. AANLEIDING EN DOEL 1

2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK 2
2.2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2
2.3 GEPLANDE WERKZAAMHEDEN 3
2.4 VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE 3

3. ONDERZOEKSRESULTATEN 5

3.1 FLORA 5
3.2 (BROED)VOGELS 5
3.3 HERPETOFAUNA EN VISSEN 6
3.4 ZOOGDIEREN 6
3.5 ONGEWERVELDEN 7

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING–WET NATUURBESCHERMING 8

4.1 ALGEMEEN 8
4.2 FLORA 8
4.3 (BROED)VOGELS 9
4.4 HERPETOFAUNA EN VISSEN 9
4.5 ZOOGDIEREN 10
4.6 ONGEWERVELDEN 10

5. CONCLUSIE 11

GERAADPLEEGDE BRONNEN 12

BIJLAGEN 13

BIJLAGE 1 - IMPRESSIE PLANGEBIED 14
BIJLAGE 2 - TOELICHTING WET NATUURBESCHERMING – SOORTENBESCHERMING 15

1. AANLEIDING EN DOEL

Aan de Van Bevervoordestraat 17 in Gelselaar is de heer Kluivers voornemens de aanwezige bebouwing te renoveren en hierin nieuwe woningen te realiseren. De voormalige dorpsboerderij en de kleine achtertuin, zijn reeds enkele jaren geleden geheel gestript en leeggeruimd.

Middels de Wet Natuurbescherming wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Als er plannen zijn om bepaalde (ruimtelijke) handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna. Door het uitvoeren van een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit is in de meeste gevallen de betreffende provincie waarin het project ligt.

Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen, die gesteld wordt in de Wet Natuurbescherming, is aan Ecochore Natuurtechniek opdracht gegeven voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets om zo de mogelijk negatieve effecten op flora en fauna in kaart te brengen. Middels een quickscan wordt een indruk verkregen van de mogelijke waarden van een gebied voor flora en fauna en kan worden beoordeeld of voldoende verspreidingsgegevens van mogelijk aanwezige beschermde dieren en planten voorhanden is of dat nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Dit rapport beschrijft de bevindingen en consequenties van het uitgevoerde quickscan natuuronderzoek. Het onderzoek heeft zich specifiek gericht op de achtertuin van de dorpsboerderij.

2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING

Voor de quickscan is de locatie op 18 november 2022 door een medewerker van Ecochore Natuurtechniek bezocht om zo een verwachting uit te kunnen spreken van het voorkomen van, dan wel het gebruik maken door, beschermde dier- en plantsoorten in het gebied, zoals vermeld in de Wet Natuurbescherming, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en Rode Lijsten.

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Iedere dier- en plantgroep behoeft zijn eigen methode van inventarisatie om zo een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of groepen. Dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel globaal gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna, als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een éénmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.
Tijdens het onderzoek zijn de aanwezige ecotopen intensief geïnspecteerd op aanwijzingen van beschermde of Rode lijstgenoteerde flora en fauna.
Als aanvulling op het veldbezoek zijn verspreidingstabellen en verspreidingsatlassen, met waarnemingen van de locatie en directe omgeving, geraadpleegd op het voorkomen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde soorten. Hiervoor zijn gegevens gebruikt uit de periode 2012-2022, tenzij anders vermeld.
Aan de hand van de resultaten van het quickscanonderzoek kan worden aangegeven of nadere inventarisaties gewenst zijn of dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de effecten op aanwezige (beschermde) flora en fauna geen bedreiging opleveren en of ontheffingen in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk zijn.

Bezoekdata	Begintijd	Weergesteldheid	Onderzoeker
18-11-2022	dagbezoek	bewolking 8/8, droog, windkracht 2 Bft ZO, 10 °C	Bas Voerman

Tabel 1: Bezoekdata en specificaties.

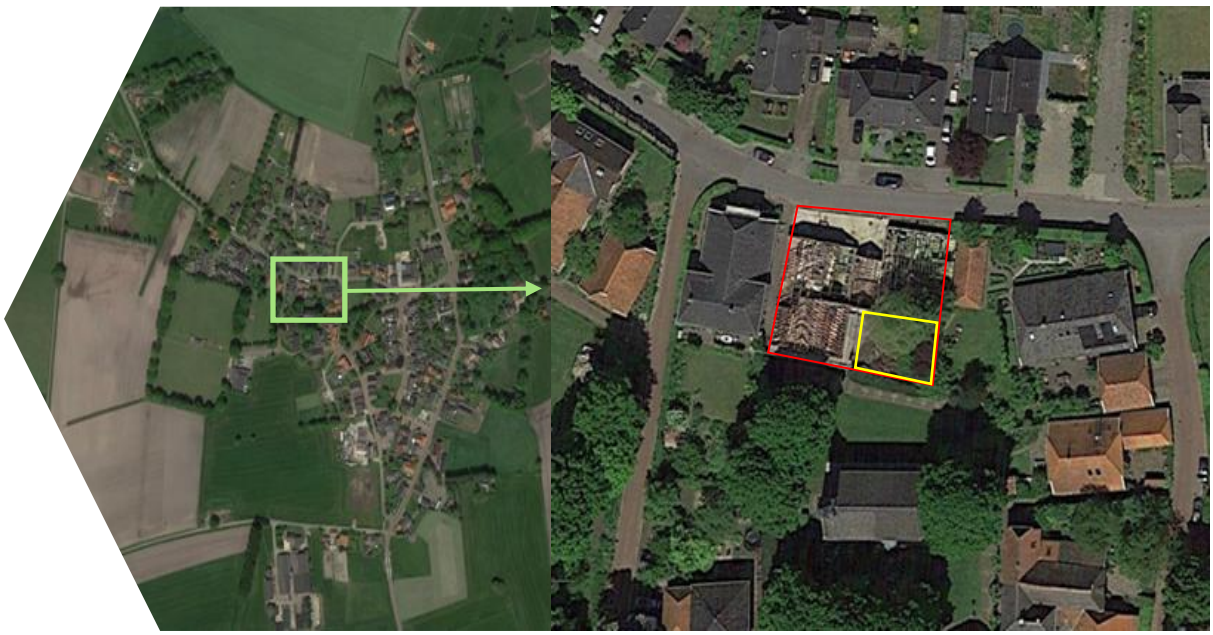
2.2 GEBIEDSBESCHRIJVING

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Gelselaar aan de Van Bevervoordestraat 17 in de gemeente Berkelland.
De planlocatie wordt omgeving door bebouwing en staat via groenstructuren in verbinding met het buitengebied.

Op de planlocatie staat een voormalige dorpsboerderij met aangebouwde opstal. Alle gebouwen zijn enige tijd geleden geheel gestript waardoor alleen de buitenmuren en de gebinten nog aanwezig zijn. Hierom heeft het onderzoek zich alleen gericht op de tuin.

Aan de zuidzijde van de gebouw is een klein deel onverhard wat in gebruik was als siertuin. Nagenoeg alle beplanting is reeds gerooid waardoor alleen een forse notenboom, tweestammige den *cv*. en omringende haag aanwezig zijn.

Zie voor gebiedsligging figuur 1 en een gebiedsimpressie in bijlage 1.

Figuur 1: Ligging van het plangebied: links de ligging binnen de regio en rechts de ligging in de directe omgeving (binnen groene lijnen ligt de ligging van de omgeving van het plangebied en binnen de rode lijnen het gehele erf met bebouwing).Het gele kader betreft de onderzochte tuin. Bron luchtfoto's: Google Earth

2.3 GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

Het voornemen is de gehele tuin te rooien en in combinatie met de dorpsboerderij te renoveren en nieuw in te richten.
Doordat het overgrote deel van de tuin reeds is gerooid, zullen de voorgenomen werkzaamheden met name betrekking hebben op het tijdens de bouw opstellen van materiaal en materieel en de naderhand nieuwe inrichting van het terrein.

De werkzaamheden kunnen worden aangemerkt als *Ruimtelijke Ingrepen.* Op deze definitie is de afweging in het kader van de Wet Natuurbescherming (hoofdstuk 4) gebaseerd.

2.4 VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE

De inventarisatie is uitgevoerd middels een quickscan. Bij dit type natuuronderzoek wordt aan de hand van feitelijke veldwaarnemingen, literatuur en expert judgement een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische waarden van het gebied voor beschermde soorten planten en dieren. Hierdoor blijft het onderzoek een steekproef en zullen bepaalde soorten en functies niet zijn waargenomen, terwijl ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig kunnen zijn. Voor een compleet beeld kunnen daardoor nadere inventarisaties noodzakelijk zijn.

De verkregen verspreidingsgegevens hebben een bepaalde 'houdbaarheidsdatum' waardoor het gebruik van verspreidingsgegevens aan een maximale gebruiksperiode is gebonden. Indien aanwezigheid van beschermde soorten, of schade aan deze soorten, kan worden uitgesloten, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd. Voor zwaar beschermde soorten als bijvoorbeeld vleermuizen en vogels, geldt een bruikbaarheidperiode van circa 2-3 jaar.

Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te kunnen gebruiken bij afwegingen voor ruimtelijke ingrepen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet drastisch is veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Indien hiervan wel sprake is, kan een gedeeltelijke update of volledig nieuw onderzoek noodzakelijk zijn. Deze afweging dient door een ter zake kundig ecoloog of het bevoegd gezag te worden beoordeeld.

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen van het veldbezoek weergegeven. Ter aanvulling op de onderzoeksresultaten zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied is gelegen: 232-465. In het volgende hoofdstuk worden de wettelijke consequenties en eventuele aanbevelingen beschreven. Voor een toelichting op de Wet Natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 2.

3.1 FLORA

In het plangebied zijn weinig wilde vaatplanten aangetroffen. Doordat de gehele tuin is gerooid, is hier met name gewoelde grond aanwezig. Langs de erfgrens staat een haag van hulst, laurierkers, taxus en bamboe. In deze zone en langs de bebouwing staan soorten als klimop, braam en stinkende gouwe.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten gevonden. Aan de hand van de opbouw van het plangebied zijn beschermde soorten niet te verwachten.

Literatuur
Verspreidingskaarten van Floron en verspreidingsdatabanken op internet laten geen beschermde soorten zien binnen de kilometerhokken en direct aangrenzende hokken waarin het plangebied gelegen is.

3.2 (BROED)VOGELS

De aanwezige ecotopen op de planlocatie en directe omgeving (bebouwing en tuinen), bieden potentiële broedgelegenheden voor soorten uit de ecologische vogelgroepen:

- Bebouwing en stedelijk gebied
- Struwelen en houtopstanden

Het veldbezoek is na het broedseizoen uitgevoerd. De meeste vogels, die te verwachten zijn binnen de planlocatie, broeden globaal in de periode 1 maart-15 juli. Er zijn geen vogels territoriaal waargenomen.

Gezien de opbouw van het plangebied zijn er echter wel enkele broedvogels binnen het gebied en vooral de directe omgeving te verwachten. Van de mogelijk aanwezige soorten kunnen eveneens enkele soorten uit de categorieën 1-5 binnen het plangebied een broedlocatie bezetten.

Categorie 1-4 soorten

Binnen de tuin zijn geen nestlocaties van soorten uit categorie 1-4 aanwezig. Gezien de huidige opbouw zijn deze ook niet te verwachten. In bebouwing in de directe omgeving kan een soort als huismus broedend aanwezig zijn waardoor deze soort foeragerend binnen de tuin niet is uit te sluiten.

Categorie 5 soorten

In het plangebied zijn geen soorten uit deze categorie aangetroffen. Wel kunnen rondom het plangebied enkele soorten uit deze categorie in het broedseizoen een territorium bezetten. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan koolmees, pimpelmees en spreeuw. Voor deze soorten zijn

mogelijkerwijs potentiële nestlocaties aanwezig in de omringende groenstructuren en tuinen waardoor foeragerende dieren binnen het plangebied kunnen worden aangetroffen. Nestlocaties zijn echter niet aanwezig.

Literatuur
De atlas van Nederlandse broedvogels laat in het uurhok waarbinnen het plangebied ligt een groot aantal algemene broedvogels zien. Van de categorie 1-4 soorten zijn enkele soorten binnen het uurhok bekend geworden die de voorkeur hebben voor overeenkomstig broedbiotopen als in de directe omgeving en binnen het plangebied aanwezig zijn. Dit betreft huismus en gierzwaluw. Overige soorten uit deze categorieën zijn niet als broedvogel binnen het plangebied bekend geworden.

3.3 HERPETOFAUNA EN VISSEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen verricht van soorten uit deze groepen. Voor beschermde reptielen, amfibieën en vissen ontbreekt het aan geschikt leefgebied en voortplantingshabitat binnen de begrenzing van het plangebied.
Wel kunnen in de omgeving sloten of vijvers in tuinen aanwezig zijn die een voortplantingsbiotoop bieden aan enkele algemene amfibieënsoorten. Hierbij kan met name gedacht worden aan soorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. Hierdoor zijn zwervende amfibieën buiten het voortplantingsseizoen in het plangebied niet uit te sluiten.

Literatuur
De verspreidingskaarten van RAVON (Reptielen, Amfibieën en Vissenonderzoek Nederland) laat beschermde soorten amfibieën in de kilometerhokken, en direct aangrenzende hokken, zien waarbinnen het plangebied gelegen is. Het betreft enkel de beschermde (vrijgestelde) soort kleine watersalamander en bruine kikker.

3.4 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren
Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren.
De planlocatie, en de directe zone hier omheen, biedt enkele algemene zoogdiersoorten een potentieel geschikt leefgebied. Hierbij moet met name gedacht worden aan soorten als: ware muizen, woelmuizen, algemene spitsmuizen en egel.

Naast voornoemde soorten is het, gezien de landelijke verspreiding en opbouw van het biotoop, mogelijk dat het plangebied binnen het territorium van een steenmarter ligt. Hierdoor zijn waarnemingen van deze beschermde soort binnen het plangebied niet uit te sluiten. Ook eekhoorns en kleine marterachtigen kunnen in de groene delen in de directe omgeving een leefgebied hebben.
Van deze soorten zijn echter geen vaste rust- of verblijflocaties tijdens de quickscan bekend geworden. Eventuele waarnemingen van deze soorten zullen redelijkerwijs betrekking hebben op foeragerende of rondtrekkende dieren. In overhoekjes kunnen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en steenmarter op voorhand niet worden uitgesloten. Deze plekken liggen echter buiten de scope van dit onderzoek dat specifiek gericht was op de tuin en de werkzone hieromheen.

Literatuur
In verspreidingsatlassen zijn geen meldingen bekend geworden van grondgebonden zoogdieren uit de nationaal beschermde (niet vrijgestelde) soorten conform artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Ook zijn er binnen het kilometerhok geen verspreidingsgegevens bekend geworden van soorten vermeld onder Artikel 3.5 van de Wet Natuurbescherming.

Vleermuizen
Het plangebied is door de aanwezige ecochore[1] geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Door de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom, zijn enkele soorten op de locatie en in de directe omgeving redelijkerwijs aan te treffen.

In de tuin zijn geen voor vleermuizen geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen als boomholten aanwezig. De te renoveren boerderij is dermate fors gestript dat ook hier geen geschikte mogelijkheden voor vleermuizen aanwezig zijn.

Literatuur
Verspreidingsatlassen van vleermuizen laten aanwezigheid van enkele soorten in het uurhok zien: gewone dwergvleermuis en Rosse vleermuis.

3.5 ONGEWERVELDEN

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde soorten uit deze groep aangetroffen. Het plangebied is niet geschikt voor beschermde of Rode Lijstgenoteerde insectensoorten.
Binnen de planlocatie liggen geen ecotopen die beschermde ongewervelden een goede leefomgeving bieden. Het voorkomen van beschermde ongewervelden, als libellen, vliegend hert, gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren en dergelijke, is derhalve redelijkerwijze uitgesloten.

Literatuur
In verspreidingsatlassen zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden bekend geworden.

[1] Een ecochore is een ruimtelijk begrensde ecologische eenheid, gekenmerkt door een inwendige heterogeniteit in een halfnatuurlijk of cultuurlandschap. Een ecochore bestaat uit een verzameling ecotopen; bijvoorbeeld de verschillende aan elkaar grenzende ecotopen op en rond een erf. Samen vormen deze ecotopen een gevarieerd landschap.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING–WET NATUURBESCHERMING

4.1 ALGEMEEN

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. De soortenbescherming zoals in deze wetgeving is opgenomen, is de opvolger van de Flora- en faunawet uit 2002. In deze wetgeving is de bescherming van soorten opgenomen in drie artikelen:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5
- Artikel 3.10

Artikel 3.1 beschrijft de vogelsoorten zoals opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn. Deze lijst omvat alle inheemse vogelsoorten. Verstoring of opzettelijke verontrusting van broedende vogels is niet toegestaan. Daarnaast zijn er enkele soorten die jaarrond gebruik maken van dezelfde broedlocaties of die afhankelijk zijn van specifieke locaties; deze locaties zijn jaarrond beschermd. Voor vogels is slechts ontheffing mogelijk voor belangen die betrekking hebben op bescherming van flora en fauna, veiligheid voor het vliegverkeer of volksgezondheid.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.5 betreffen soorten die zijn opgenomen in bijlage VI van de Europese Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I en het Verdrag van Bonn. Afhankelijk van de ingreep en het effect op beschermde soorten, kunnen nadere onderzoeken met toetsing aan de wetgeving noodzakelijk zijn. Bij eventuele negatieve effecten kan een ontheffing noodzakelijk zijn. De mogelijkheid voor ontheffing wordt getoetst aan de belangen zoals opgenomen in de Europese richtlijnen. Onder dit Artikel vallen bijvoorbeeld alle soorten vleermuizen die door de vermelding op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, Europese bescherming genieten. Soorten als bedoeld onder dit artikel worden in deze rapportage aangeduid als strikt beschermde soorten.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.10 zijn soorten van nationaal belang. Voor deze soorten geldt een iets milder beschermingsregime. Daarnaast zijn per provincie enkele soorten op de vrijstellingslijst geplaatst voor belangen als ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden of doelstelling, kunnen soorten binnen dit artikel zijn vrijgesteld van ontheffing of is nader onderzoek en ontheffing noodzakelijk.

Zie voor een uitgebreidere toelichting bijlage 2.

4.2 FLORA

Binnen het onderzoeksgebied zijn tijdens de quickscan geen beschermde plantensoorten waargenomen. Van beschermde soorten zijn geen groeiplaatsen binnen het gebied te verwachten en ook niet bekend geworden in de literatuur. De locatie biedt geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde vaatplanten waardoor deze kunnen worden uitgesloten.

Aangezien beschermde soorten ontbreken is geen schade aan deze soorten te verwachten en is nader onderzoek of een ontheffing niet noodzakelijk.

4.3 (BROED)VOGELS

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Wet Natuurbescherming. Ontheffing voor deze diergroep is in de meeste gevallen niet mogelijk.
Dit betekent dat het (opzettelijk) verstoren, verontrusten, doden en anderszins van vogels en nesten in beginsel niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het sterk aan te bevelen buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor bij aanvang van het broedseizoen het verstoringeffect op vogels minimaal is.

Globaal kan worden gezegd dat de broedperiode, voor de mogelijk aanwezige soorten, ligt tussen 1 maart en 15 juli. Hierbij dient wel te worden op gemerkt dat indien broedende vogels in een andere periode van het jaar worden aangetroffen, hierbij zorgvuldig dient te worden omgegaan zodat verstoring van de broedende vogels wordt voorkomen.

Niet alle vogels maken jaarlijks een nieuw nest om te broeden. Een deel van de soorten gebruikt jaarlijks hetzelfde nest of dezelfde locatie om hun jongen groot te brengen. Ook zijn er soorten die jaarrond gebruik maken van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten geldt dat de nest- of verblijflocaties jaarrond beschermd zijn en dat inzichtelijk gemaakt moet worden welke gevolgen de werkzaamheden voor deze soorten hebben.
De provincie hanteert een lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: ‘Aangepaste lijst beschermde vogelnesten’ – zie ook bijlage 2. De nestlocaties en vaste verblijfplaatsen van de hierin beschreven soorten zijn ook in perioden beschermd als er tijdelijk geen gebruik van de nestlocatie wordt gemaakt. De betreffende soorten zijn verdeeld in 5 categorieën.

Categorie 1-5 soorten
Gezien de huidige opbouw van het plangebied zijn vogels uit deze categorieën als broedvogel uit te sluiten.

Door het ontbreken van potentieel geschikte broedlocaties is geen ontheffing en/of zijn geen compenserende en mitigerende maatregelen noodzakelijk.

Door het ontbreken van geschikte nestmogelijkheden voor soorten uit categorie 1-5 is voor vogels geen nader onderzoek noodzakelijk.

Indien de werkzaamheden *binnen* het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels worden verstoord.

4.4 HERPETOFAUNA EN VISSEN

Binnen het plangebied zijn geen leefgebieden als voortplantings- of essentiële winterbiotopen van amfibieën, reptielen of vissen aanwezig. Enkele zwervende algemene amfibieënsoorten, als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, zijn vrijgesteld van ontheffing. Strikt beschermde amfibieën, reptielen en vissen ontbreken binnen het plangebied.

Doordat strikt beschermde soorten niet aanwezig zijn, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.5 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het onderzoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. De planlocatie vormt in potentie (matig) geschikt leefgebied voor soorten als: ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en egel. Deze (mogelijk) aanwezige soorten staan vermeld op de vrijstellingslijst van de provincie waardoor een vrijstelling geldt voor Ruimtelijke Ontwikkelingen en Ingrepen en geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Aanwezigheid van *niet vrijgestelde* soorten zoals steenmarter, kleine marterachtigen en eekhoorn, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet binnen de gerooide tuin bekend geworden of te verwachten.
Het plangebied en omgeving kan door deze soorten wel als foerageergebied worden gebruikt, en in overhoekjes is een verblijfplaats niet uit te sluiten, waardoor zwervende dieren kunnen worden waargenomen. De geplande werkzaamheden binnen de tuin zullen echter niet resulteren in het verwijderen of verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten. Ook zal de omgeving van het gebied blijven functioneren als eventueel foerageergebied waardoor geen nadere afweging ten aanzien van deze soorten noodzakelijk is. Overige, niet vrijgestelde, soorten zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Doordat vaste verblijfplaatsen in de tuin ontbreken en er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op strikt beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Doordat verblijfplaatsen met zekerheid binnen de tuin en de gestripte dorpsboerderij zijn uit te sluiten, zijn geen negatieve effecten te verwachten.
Hierdoor is ten aanzien van vleermuizen geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Voor vleermuizen is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.6 ONGEWERVELDEN

Het gebied is niet geschikt als voortplantings- en leefgebied voor beschermde en Rode lijstgenoteerde vlinders, libellen en overige insecten. Beschermde soorten zijn niet te verwachten aangezien de soorten van deze groepen veelal erg kritisch zijn op het biotoop.

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

5. CONCLUSIE

Dhr. kluivers is voornemens de stadboerderij aan de Van Bevervoordestraat 17 in Gelselaar te renoveren. Ook de aanwezig tuin zal hierbij worden gerooid en nieuw worden ingericht.
Doordat het overgrote deel van de tuin reeds is gerooid, zullen de voorgenomen werkzaamheden met name betrekking hebben op het tijdens de bouw opstellen van materiaal en materieel en de naderhand nieuwe inrichting van het terrein.

In het kader van de Wet Natuurbescherming waren met betrekking tot de tuin te weinig gegevens voorhanden. Hierdoor is in de tuin een natuuronderzoek uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Aan de hand van de hierdoor verkregen gegevens, aangevuld met literatuuronderzoek, is een goed beeld ontstaan van de waarde van de planlocatie voor beschermde dier- en plantsoorten.

Flora
Beschermde soorten ontbreken binnen de planlocatie waardoor geen schade aan deze soorten te verwachten is en geen nader onderzoek of een ontheffing noodzakelijk is.

Vogels
Door het ontbreken van geschikte broedlocaties kan worden uitgesloten dat broedvogels uit categorie 1-4 binnen het plangebied als broedvogel aanwezig zijn.
Hierdoor is geen nader onderzoek off ontheffing ten aanzien van vogels noodzakelijk.

Indien werkzaamheden binnen een broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genomen binnen de periode 1 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels in aangrenzende groenstructuren of woningen worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel in de directe omgeving en binnen de invloedssfeer niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecoloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen
Er zijn geen beschermde vissen, amfibieën en reptielen binnen het plangebied te verwachten. Hierdoor is voor deze soortgroepen geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren
Binnen het plangebied zijn geen vaste rust– of verblijfplaatsen van soorten uit deze groep aanwezig. Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen
Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Hierdoor zijn geen negatieve effecten te verwachten zijn op soorten uit deze soortgroep en is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden
Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Voor het ontwikkelen van de tuin zijn er geen restricties vanuit de Wet natuurbescherming.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

Bekker J.P, P. Twisk & A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. KNNV uitgeverij.

BIJ12. (2017, juli). Kennisdocument Gierzwaluw Apus apus. Geraadpleegd van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf

BIJ12. (2022, juni). Kennisdocument Huismus Passer domesticus. Geraadpleegd van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2022/06/Kennisdocument-Huismus-Versie-2.0-juni-2022.pdf

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

E.J. Weeda et al. (2003). Nederlandse Ecologische Flora – Wilde planten en hun relaties. KNNV uitgeverij.

H. Limpens et al. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen – Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV-uitgeverij.

Ministerie van EZ (2014). Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis - Pipistrellus Pipistrellus. Geraadpleegd van Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis (rvo.nl)

Ministerie EZ - Regeling - Wet natuurbescherming - BWBR0037552. (2021, 1 juli). Geraadpleegd van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01#Hoofdstuk1

Sparrius, L.B., Odé, B. & Beringen, R. (2013) Basisrapport voor de Rode Lijst Vaatplanten 2012. FLORON-rapport 57. FLORON, Nijmegen.

Internetbronnen

Gebiedsanalyse NNN (www.gelderland.nl)

Natura 2000 gebieden (http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

NDFF, nationale databank flora en fauna (www.ndff.nl)

Ministerie van EZ (http://mineleni.nederlandsesoorten.nl)

Ravon, website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen (www.ravon.nl)

Waarneming.nl, website met soortenwaarnemingen in Nederland (www.waarneming.nl)

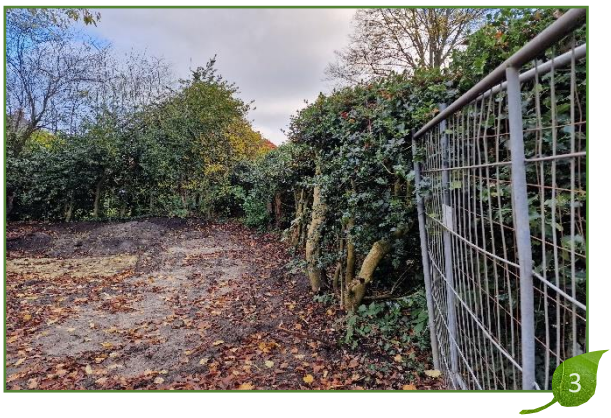
BIJLAGEN

Bijlage 1: Impressie plangebied
Bijlage 2: Toelichting Wet Natuurbescherming – soortenbescherming

Bijlage 1 - Impressie plangebied

Bijschriften foto's

1. Gerooide tuin met zicht op de achterzijde van de gestripte dorpsboerderij.
2. Gerooide tuin met zicht op de achterzijde van de gestripte dorpsboerderij.
3. Afscheidende haag, grotendeels bestaande uit hulst.
4. Zicht vanuit de tuin op de achterliggende kerk.
5. Voormalige zitkuil met omringende haag.
6. Gerooide tuin met solitaire noot en tweestammige den *cv*.

Bijlage 2 - Toelichting Wet Natuurbescherming – soortenbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze wet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Hoofdstuk 3 van de Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van flora en fauna op soortniveau. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn in principe verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.
De wet erkent de *intrinsieke waarde* van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen waarin van iedereen wordt geacht voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is vastgelegd in *Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming*.

Naast de aandacht voor beschermde soorten geldt voor alle in het wild levende dieren en planten een zorgplicht. Deze is vastgelegd in Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming:

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
    a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
    b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
    c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de in deze rapportage gemaakte toetsing zijn met name de onderstaande artikelen met verbodsbepalingen van toepassing:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5 en 3.8 lid 5
- Artikel 3.10

§ 3.1 - Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 – lid 5

Lid 5: Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
b. zij is nodig:
   i. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
   ii. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
   iii. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
   iv. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
   v. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten – nationaal

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (ontheffingen voor soorten genoemd in Artikelen 3.5 *Red*.), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
   i. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
   ii. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
   iii. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
   iv. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
   v. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
   vi. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
   vii. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
   viii. in het algemeen belang, of
   ix. bestendig gebruik
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Ontheffing en Vrijstellingsregeling

Wanneer beschermde soorten, zoals bedoeld onder Artikel 3.1, 3.5 en 3.10, voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door het bevoegd gezag. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de bepalingen in de Wet Natuurbescherming. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Wet Natuurbescherming.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen zal dit de betreffende provincie zijn.

Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de betreffende Artikelen.
Elke provincie heeft een soortenlijst gepubliceerd waarin soorten, zoals bedoeld in Artikel 3.10, in die betreffende provincie zijn vrijgesteld voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud.

Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Wet Natuurbescherming beschermd. Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Wet Natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze groep is opgedeeld in enkele categorieën waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 2 jaarrond van kracht zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
   Het betreft de vogelsoorten:

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespendief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet strikt beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

   Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen, dan dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet Natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere dier- en plantensoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, míts er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt. Voorwaarde is wel dat gewerkt dient te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Hierbij is het van belang dat de gedragscode op de juiste wijze is geïmplementeerd in de organisatie of in het totaalplan van de werkzaamheden.

Voor meer informatie over de toepassing van de Wet Natuurbescherming: zie de brochure van het ministerie van Economische Zaken: “Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen” – 3 december 2016.